

16. Muut asiat

Työvelvollisuuslautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ vahvistaa yleisestä työvelvollisuudesta sodan aikana annetun lain soveltamisesta lokakuun 13 p:nä annetun asetuksen määräämän työvelvollisuuslautakunnan jäsenmäärän ja varajäsenmäärän kummankin kahdeksaksi, vahvistaa työvelvollisuuslautakunnan puheenjohtajan palkkion 500 mk:ksi kokoukselta sekä varapuheenjohtajan ja jäsenten ynnä lisäjäseneen palkkion 150 mk:ksi kokoukselta, saaden varapuheenjohtaja puheenjohtajana toimiessaan puheenjohtajalle myönnetyn palkkion, sekä määrätä työvelvollisuuslautakunnan kuulumaan rahatoimenjohtajan toimialaan.

Työvelvollisuuslautakunnan eri menoihin myönnettiin ¹⁾ valtuuston yleisistä käyttövaroista 50,000 mk.

Työvelvollisuuslautakunnan puheenjohtajaksi valittiin ¹⁾ vt Tulenheimo ja varapuheenjohtajaksi vt Aronen, päättäen ilmoittaa tästä vaalista kansanhuoltoministeriölle ja piiritoimistolle, sekä jäseniksi toimitsija E. Aittola, johtaja B. A. Carrell, toimitsija A. Luostarinen, rakennusmestari J. M. Mäkiö, insinööri E. M. Niini, insinööri A. Wigg, toimitsija V. Viitanen ja toimitsija J. Virtanen ja varajäseneksi hovioikeudenauskulantti H. Hallberg, johtaja K. H. Heinämaa, toimitsija F. Hiilos, toimitsija E. Härämä, tehtailija E. A. Nyman, toimittaja A. Sumu, toimitsija A. Valta ja rakennusmestari H. G. D. Welroos ynnä naispuoliseksi lisäjäseneksi insinööri G. Winkler.

Sotaväen ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannosten hinnoituksen määräämiseksi kaupunginvaltuusto ilmoitti ²⁾ Uudenmaan läänin maaherralle kuivan ruisleivän hinnaksi 6 mk, tuoreen naudanlihan 12 mk, tuoreen sianlihan 15 mk, suolatun silakan 7 mk, voin 30 mk, herneiden 4: 50 mk, kauraryynien 5 mk, perunoiden 70 p ja palasokerin 10: 50 mk kilolta, kuorimattoman maidon hinnaksi 1: 90 mk litralta sekä kurojen hinnaksi 1: 90 mk, heinien 1 mk, kauranolkien 30 p ja pitkien rukiinolkien 50 p kilolta.

Olympiakisain aikaisen majoitus- ja muonitustoiminnan ennakkohankintain rahoittaminen. Kaupunginvaltuusto valtuutti ³⁾ kaupunginhallituksen kertomusvuonna osoittamaan ennakolta enintään 10,000,000 mk olympiakisain aikaisen majoitus- ja muonitustoiminnan aiheuttamia ennakkohankintoja varten.

Helsinkiä koskevan matkailukartan julkaiseminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon 200,000 mk:n suuruisen määrärahan Helsingin kaupunkia koskevan matkailukartan toimittamista varten kiinteistölautakunnan ja painatustöiden valvojan esittämien suunnitelmien mukaisesti oikeuttaen kiinteistölautakunnan käyttämään tätä määrärahaa jo kertomusvuonna. Samalla oikeutettiin kaupunginhallitus kohdulliseksi katsomastaan korvauksesta myöntämään ulkopuolisille oikeuksia muunlaisten Helsingin kaupunkia koskevien karttain painattamiseen.

C. F. Ekholmin stipendiarahastosta haettaviksi julistetuista kahdesta 3,000 mk:n suuruisesta matka-apurahasta myönnettiin ⁵⁾ toinen kelloseppä L. N. Tuomelle ja toinen posliiniteknikko G. Oljemarkille.

¹⁾ Kvsto 25 p. lokak. 14 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 151, 154 ja 212. —

²⁾ Kvsto 25 p. lokak. 8 §. — ³⁾ S:n 7 p. kesäk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. huhtik. 19 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. lokak. 17 §.

Kansalaisoikeudet. 106 tapauksessa kaupunginvaltuusto puolsi ja 2 tapauksessa ehdotti evättäviksi anomuksia ¹⁾, jotka koskivat Suomen kansalaisoikeuksien myöntämistä. Ensiksi mainituista tapauksista 43 koski ent. Venäjän, 13 Saksan, 9 Puolan, 9 Ruotsin, 8 Viron, 5 Tanskan, 4 Italian, 3 Amerikan, 3 Latvian, 2 Sveitsin, 1 Espanjan, 1 Hollannin, 1 Kanadan, 1 Kiinan, 1 Liettuan, 1 Norjan, 1 Tsekkoslovakian ja 1 Unkarin kansalaisia.

Väkijuomain anniskelu-oikeudet. Oy. Alkoholiliike ab:n pyydettyä kertomusvuoden varrella kaupunginvaltuuston lausuntoa 8 väkijuomain anniskelu-oikeuksia koskevasta anomuksesta valtuusto päätti ²⁾ 7 tapauksessa puoltaa lisättyjen taikka uuteen huoneistoon siirrettyjen oikeuksien myöntämistä mutta 1 tapauksessa ehdottaa mainittujen oikeuksien myöntämistä koskevat anomukset evättäviksi.

Elinkeino-oikeudet. 8 tapauksessa kaupunginvaltuusto antoi ³⁾ puoltavan ja 6 tapauksessa epäävän lausunnon ulkomaalaisten anomuksista, jotka koskivat oikeutta elinkeinon harjoittamiseen kaupungissa.

Valtuusto ei katsonut ⁴⁾ voivansa puoltaa erään kuritushuonerangaitukseen sekä kansalaisluottamuksensa menettämään tuomitun Suomen kansalaisen anomusta hänen elokuvaaliikkeen harjoittamisoikeutensa uudistamisesta.

Poliisimestaria sekä kaupunginhallitusta kuultuaan valtuusto päätti ⁵⁾, eräässä tapauksessa eräin ehdoin, myöntyä 115 talousspriin myyntilupa-anomukseen, jolloin 1 luvista myönnettiin olemaan voimassa kesäkuun 1 p:ään 1940, 16 tammikuun 1 p:ään 1941, 5 toukokuun 1 p:ään 1941 ja 93 kesäkuun 1 p:ään 1941.

Valtuusto päätti ilmoittaa Uudenmaan lääninhallitukselle puoltavansa Osuustukkukaupan ⁶⁾ räjähdysaineiden varastointia koskevaa anomusta, eversti M. Saurion ⁷⁾ anomusta saada välittää Suomesta ulkomaille ja päinvastoin tykistö- ja käsiampuma-aseita ynnä niiden osia ja ampumatarvikkeita sekä Rake oy:n ⁸⁾ Reijolassa olevan räjähdysainevaraston vastuunalaisen johtajan vaalin hyväksymistä koskevaa anomusta.

Oikeus kiinteistöjen omistamiseen. Kaupunginvaltuusto puolsi ⁹⁾ 1 ulkomaalaisten oikeutta kiinteistön omistamiseen ja hallitsemiseen kaupungissa koskevaa anomusta.

Pienois kivääriampumaradan järjestäminen Jätkäsaareen. Uudenmaan lääninhallitukselle päätettiin ¹⁰⁾ antaa epäävä lausunto Rake oy:n anomuksesta saada järjestää pienois kivääriampumarata vuokraamalleen Jätkäsaaren varastoalueelle.

Hallitusten, lautakuntain y. m. täydentäminen. Kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajaksi edesmenneen maalarimestari H. A. Bergströmin tilalle valittiin ¹¹⁾ kertomusvuodeksi tehtailija E. A. Nyman.

¹⁾ Kvsto 11 p. tammik. 5 §, 25 p. tammik. 8 §, 8 p. helmik. 6 §, 22 p. helmik. 5 §, 15 p. maalisk. 8 §, 5 p. huhtik. 6 §, 26 p. huhtik. 6 §, 10 p. toukok. 2 §, 24 p. toukok. 3 §, 21 p. kesäk. 5 §, 5 p. heinäk. 4 §, 30 p. elok. 5 §, 13 p. syysk. 3 § ja 25 p. lokak. 5 §. — ²⁾ S:n 25 p. tammik. 10 §, 24 p. toukok. 6 ja 7 §, 5 p. heinäk. 7 § sekä 30 p. elok. 11, 12 ja 13 §. — ³⁾ S:n 25 p. tammik. 9 §, 15 p. maalisk. 9 §, 26 p. huhtik. 7 §, 5 p. heinäk. 5 § ja 4 p. lokak. 6 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. elok. 6 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 22 §, 22 p. helmik. 26 §, 15 p. maalisk. 35 §, 5 p. huhtik. 28 §, 26 p. huhtik. 25 §, 10 p. toukok. 19 §, 24 p. toukok. 21 §, 7 p. kesäk. 30 §, 21 p. kesäk. 42 §, 5 p. heinäk. 37 §, 30 p. elok. 49 §, 4 p. lokak. 44 §, 25 p. lokak. 32 § ja 29 p. marrask. 19 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. toukok. 4 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. elok. 7 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. marrask. 4 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. helmik. 4 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. toukok. 5 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. huhtik. 8 §.

Vtn Hellstenin kuoltua valittiin ¹⁾ hänen tilalleen huoltolautakuntaan lakitieteentutkija G. Palmgren, kiinteistölautakuntaan vt Modeen, puhtaanapitolautakuntaan vt Rönholm ja teurastamon katselmusmieheksi vt Nybergh.

Majoituslautakunnan varapuheenjohtajaksi valittiin ²⁾ everstiluutnantti I. Lydmanin anottua sairauden nojalla vapautusta tästä tehtävästään rakennusmestari K. A. Nyberg.

Teknillisten laitosten hallituksen jäseneksi edesmenneen toimitsija E. Aittolan tilalle valittiin ³⁾ autonkuljettaja E. Karlsson.

Kansanhuoltolautakunnan puheenjohtajaksi valittiin ⁴⁾ toimitusjohtaja P. Raittinen ja varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja V. Mattinen, alistaen tämä vaali lääninhallituksen vahvistettavaksi. Jäseniksi valittiin ⁴⁾ agronomi R. Karlsson, asastonhoitaja J. Laakso, toimitsija U. Nurminen ja toimitsija R. Paasio ja heidän varamiehekseen toimitusjohtaja E. Sarkia; agronomi E. Beaurain, kaupungineläinlääkäri W. Ehrström ja pankinjohtaja T. Grotenfelt ja heidän varamiehekseen johtaja G. G. Wickström; asianajaja E. Tulenheimo ja hänen varamiehekseen lääketieteen- ja kirurgiantutkija H. Teräskeli; sekä toimitusjohtaja B. Sarlin ja hänen varamiehekseen rouva E. Hämäläinen.

Kunnallisen keskusvaalilautakunnan ja kunnallisten vaalilautakuntain jäsenten vaali. Kaupunginvaltuusto valitsi ⁵⁾ kunnalliseen keskusvaalilautakuntaan puheenjohtajan, neljä jäsentä ja neljä varajäsentä sekä kaupungin kunnallisvaalien 68 vaalilautakuntaan puheenjohtajan, kaksi jäsentä ja kolme varajäsentä kuhunkin ja varapuheenjohtajan sekä keskusvaalilautakunnan että kunkin vaalilautakunnan varsinaisten jäsenten keskuudesta.

Jäsenten valitseminen Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakuntaan. Kaupunginvaltuusto valitsi ⁶⁾ Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakunnan varsinaisiksi jäseniksi rahatoimenjohtaja J. Helon ja yliopistonaktuaari A. Sallménin sekä varajäseneksi varatuomari J. Malmivuon. Aktuaari Sallménille myönnettiin ⁷⁾ sittemmin hänen korkean ikänsä nojalla vapautus tästä tehtävästään valiten hänen tilalleen rehtori R. Meinander.

Kellokosken piirimielisairaalan omistavan kuntainliiton liittovaltuustoon kaupunginvaltuusto valitsi ⁸⁾ kolmivuotiskaudeksi 1940—42 varsinaiseksi jäseneksi sosiaali- ja opetusasiain johtajan J. W. Kedon sekä varajäseneksi valtuuston puheenjohtajan E. Hj. Rydmanin.

Mjölbollstad sanatorium nimisen parantolan omistavan kuntainliiton liittovaltuustoon kaupunginvaltuusto valitsi ⁹⁾ kolmivuotiskaudeksi 1940—42 sosiaali- ja opetusasiain johtajan J. W. Kedon ja varalle ensimmäisen kaupunginlääkäriin F. Hisingerin.

Helsingin kaupungin rakennus oy:n n:o 4 uudelleenjärjestely. Koska Helsingin kaupungin rakennus oy:n n:o 4 toimintaa pula-ajan aiheuttamista vaikeuksista johtuen ei voitu jatkaa alkuperäisen ohjelman pohjalla, kaupunginvaltuusto muuttaen päätöstään ¹⁰⁾ kyseisen yhtiön perustamisesta päätti ¹¹⁾, että yhtiön osakkeiden lyhennysmaksujen kanto lakkautettaisiin

¹⁾ Kvsto 25 p. lokak. 10 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 11 §. — ³⁾ S:n 15 p. marrask. 7 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. lokak. 2 §; vrt. tämän kert. s. 44. — ⁵⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 11 §; vrt. v:n 1936 kert. s. 98. — ⁶⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 7 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. huhtik. 7 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. lokak. 10 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. elok. 14 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 56. — ¹¹⁾ Kvsto 8 p. helmik. 19 §.

ja että sen vuokralaisille, heidän sitä vaatiessaan, noudattamatta lyhennysmaksusopimuksissa määrättyä ehtoa, että osakkeistaan luopuvan osakkaan on hankittava uusi osakas tilalleen, suoritettaisiin takaisin heidän jo suorittamansa lyhennysmaksut ilman korkoja, jolloin heidän osakkeensa siis siirtyisivät kaupungin haltuun.

Jäsenten valitseminen Sailors Home säätiön hallitukseen. Kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ kolmivuotiskaudeksi 1940—42 Sailors Home nimisen säätiön hallitukseen jäseneksi asiamies K. Tuomikosken ja varajäseneksi toimistonjohtaja H. Alleniuksen sekä tilintarkastajaksi osastopäällikkö J. Ekebomin ja tämän varamieheksi pankintaloudenhoitaja A. E. Monnbergin.

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Uudenmaan lääninhallituksen kehoituksesta kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ Helsingin 23 suomenkieliselle ja 13 ruotsinkieliselle oppikoululle sekä Pyhän Marian koululle, Saksalaiselle koululle ja Helsingin venäläiselle lyseolle viisijäsenisen vanhempainneuvoston kullekin kolmeksi vuodeksi, koska entisten vanhempainneuvostojen toimikausi päättyi elokuun 31 p:nä. Myöhemmin valittiin ³⁾ lisäksi viisijäseninen vanhempainneuvosto vastaperustetulle Käpylän yhteiskoululle elokuun 31 p:nä alkavaksi kolmivuotiskaudeksi.

Helsingin juutalaisen yhteiskoulun vanhempainneuvoston erään sittemmin eronneen jäsenen tilalle valittiin ⁴⁾ myöhemmin uusi.

¹⁾ Kvsto 4 p. lokak. 9 §. — ²⁾ S:n 5 p. heinäk. 8 §. — ³⁾ S:n 13 p. syysk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. lokak. 9 §.